

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 6C/84/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123464303
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tibor Gál
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123464303.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno, v právnej veci žalobcu A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D. E. F. XXXX/XX, G., proti žalovanej A. B., nar. XX. XX. XXXX, C. D. E. F. XXXX/XX, G., toho času Psychiatrická nemocnica Prof. Matulaya so sídlo ČSA č. 234/139, Kremnica, o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.
- II. Žalovanej sa nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e:

1. Podaným návrhom sa žalobca domáha vydania neodkladného opatrenia, ktorým žiada, aby sa A. B., jeho manželke, zakázalo priblížiť sa k žalobcovi na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov, a uložiť dočasný zákaz vstupovať do bytu, v ktorom žalobca býva, na dobu 6 mesiacov. Ide o nehnuteľnosť v ich bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, vedená Okresným úradom Brezno, katastrálnym odborom, pre k. ú. G. na LV č. XXXX, ako byt č. XX na X. poschodí v bytovom dome vo vchode č. XX, súp. č.: XXXX, na H. C. D. E. F. XXXX/XX, G.. Žalobca na zdôvodnenie návrhu uviedol, že dňa 06.06.2023 bolo uznesením vyšetrovateľa OKP OR PZ Brezno pod č. ČVS: ORP-167/1-VYS-BR-2023 začaté trestné stíhanie za zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 3 písm. d) Trestného zákona a dňa 07.06. 2023 bolo vyšetrovateľom vznesené obvinenie A. B. na skutkovom základe, že od presne nezisteného dňa a času od konca roku 2019 do dňa 05.06.2023 v G., v byte na adrese C. D. E. F. XXXX/XX spôsobovala svojmu manželovi fyzické a psychické utrpenie tým, že mu odopierala jesť obedy, pozerať televíziu, stretávať sa s rodinnými príslušníkmi a susedovcami, používať mobilný telefón, vulgárne mu nadávala, bila ho päšťami po hlave, ramenách, chrbte, poriskom od valašky, poriskom od sekery a vyhrážala sa mu, že keď odíde z bytu, tak dnu sa už nedostane. Následne sa mu vyhrážala, že ak nevypadne z bytu tak ho zabije. Následne sudkyňa pre prípravne konanie Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno, vyhovel návrhu prokurátora sp. zn. 2Pv 130/23/6603-7 zo dňa 08.06.2023 a uznesením pod sp.zn. 0Tp/119/2023 zo dňa 08.06.2023 obvinenú A. B. vzala z dôvodov § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku do väzby. Žalobca následne poukázal na to, že prokurátorka Okresnej prokuratúry Brezno príkazom sp. zn. 2 Pv 130/23/6603-25 zo dňa 07.09.2023 rozhodla, aby bola obvinená A. B. prepustená z väzby na slobodu. Následne bola obvinená eskortovaná do Psychiatrickej nemocnice Prof. Matulaya v Kremnici, nakoľko jej pobyt na slobode je vzhľadom na závery znaleckého posudku znalca z odboru psychiatria nebezpečný. Obvinená s umiestnením do zariadenia súhlasila. Následne dňa 19.09.2023 prokurátorka Okresnej prokuratúry v Brezne, pod sp. zn. 2 Pv 130/23/6603-39 zastavila trestné stíhanie obvinenej pre nepríčetnosť. Žalovaná sa do dnešného dňa nachádza v uvedenej psychiatrickej nemocnici, nie je však isté, na aké dlhé obdobie, keďže tam bola umiestnená so svojím súhlasom a tento môže kedykoľvek odvolať.

2. Ako dôkazy označil vyšetrovací spis OKP OR PZ Brezno ČVS: ORP-167/1-VYS-BR-2023, z ktorého súdu ako listinný dôkaz doložil rozhodnutie okresnej prokurátorky, špecifikovaný vyššie, ďalej LV č. XXXX pre k.ú. G., ktorý je v súdnom spise takisto doložený v listinnej podobe.

3. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

4. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Podľa § 325 ods. 2 písm. e) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násilia.

6. Podľa § 325 ods. 2 písm. f) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje.

7. Podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

9. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Neodkladné opatrenie je právnym inštitútom, účelom ktorého je rýchlá úprava faktických a právnych pomerov medzi stranami sporu. Predpokladom pre vydanie neodkladného opatrenia je, aby bolo aspoň osvedčené, že tu existuje určité právo, resp. právny vzťah medzi stranami, že toto právo je porušované alebo ohrozené a na jeho ochranu je potrebné nariadiť neodkladné opatrenie. Podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia teda je, aby boli osvedčené základné skutočnosti umožňujúce súdu prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana ako i osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, že bez okamžitej úpravy pomerov strán by bolo právo strany ohrozené. Ako vyplýva z účelu neodkladného opatrenia súd pred jeho nariadením nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej. Osvedčovanie, na rozdiel od dokazovania, znamená, že súd na základe predložených alebo označených dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné, aby mal súd osvedčené, teda mohol považovať so zreteľom na všetky okolnosti prípadu za nanajvýš pravdepodobné, všetky predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia.

12. Z výpisu z katastra nehnuteľností, a to LV č. XXXX pre okres Brezno, obec G., katastrálne územie G., súd zistil, že žalobca a žalovaná sú v režime BSM výlučnými vlastníkami predmetnej nehnuteľnosti.

13. Lustráciou v registri tunajšieho súdu bolo zistené, že sudkyňa Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno, pod sp. zn. 0Tp/119/2023 zo dňa 08.06.2023 obvinenú A. B. vzala z dôvodov § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku do väzby. Súd považoval z doložených listinných dôkazov taktiež za preukázané, že prokurátorka Okresnej prokuratúry Brezno príkazom sp. zn. 2 Pv 130/23/6603-25 zo dňa 07.09.2023 rozhodla, aby bola obvinená A. B. prepustená z väzby na slobodu a následne bola obvinená

eskortovaná do Psychiatrickej nemocnice Prof. Matulaya v Kremnici. Lustráciou v registri tunajšieho súdu bolo následne zistené aj to, že rozhodnutím pod sp. zn. 3Nt/22/2023 zo dňa 06.12.2023, bolo žalovanej uložené ochranné opatrenie - ústavná liečba, v liečebnom ústave v Kremnici.

14. Aplikácia neodkladného opatrenia v zmysle § 325 ods. 2 písm. e), f), h) CSP je aktuálnym a účinným prostriedkom preventívneho riešenia problematiky násillia. Násillie možno vo všeobecnosti definovať ako úmyselné použitie fyzickej sily alebo moci proti osobe alebo proti určitej skupine, ktoré má za následok prípadne vysokú pravdepodobnosť následku poranenia, psychickej škody a pod. Násillie znamená najčastejšie označenie jednorazového fyzického ataku resp. postupu, pri ktorom človek spôsobuje ujmu druhému človeku. Iná charakteristika násillia hovorí o akýchkoľvek atakoch vrátane zanedbávania, ktoré ovplyvňujú život, fyzickú a psychickú integritu alebo slobodu jednotlivca, alebo poškodzujú rozvoj jeho osobnosti. Vo vzťahu ku konštatovanému týranu hore uvedeným konaním žalovanej voči žalobcovi je potom možné rozšíriť charakteristiku takéhoto násillia aj na sústavné a pokračujúce čiastkové útoky či už ako fyzické útoky alebo zanedbávanie a odopieranie prístupu k uspokojovaniu bežných životných potrieb, majúcich za následok určitú kvalifikovanú mieru pociťovaného prikorria poškodenej osoby.

15. Obsah neodkladných opatrení v zmysle § 325 ods. 2 písm. e) až h) CSP upravuje určité obmedzenia v súvislosti s ochranou integrity ohrozenej osoby, a to v záujme ochrany takejto osoby alebo osôb, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že je ohrozený ich život, telesná či duševná integrita, osobná sloboda alebo bezpečnosť. Primárnym účelom je zabrániť akejkolvek forme násillia. Účel neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) CSP a účel neodkladných opatrení podľa písm. f) a h) sa do určitej miery prekrýva. Ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity navrhovateľ spravidla osvedčuje lekárskymi správami, trestným oznámením, čestným vyhlásením inej osoby (svedka) a pod.

16. Z návrhu a pripojených dokladov je zrejmé, že žalobca a žalovaná v čase vydania tohto rozhodnutia nebývajú spolu v ich spoločnom byte, z dôvodu, že žalovaná je toho času umiestnená v Psychiatrickej nemocnici Prof. Matulaya v Kremnici, byt teda aktuálne užíva žalobca. Ako vyplynulo z popísaného postupu prokurátorky v prípravnej fáze trestného konania, po zastavení trestného stíhania bola žalovaná umiestnená na hospitalizáciu aj na základe jej vlastného súhlasu. Keďže medzičasom súd rozhodol aj o uložení ochranného opatrenia a žalovanej nariadil ústavnú psychiatrickú liečbu, jestvuje už aj súdne rozhodnutie, ktoré obmedzuje žalovanú v jej slobode, vrátane užívania predmetného bytu ako svojho vlastníctva, čím je zároveň zabezpečená aj ochrana žalobcu. Hrozba ďalšieho násillia voči žalobcovi by tak síce bola odôvodnená aj s ohľadom na závery znaleckého posudku, vypracovaného pre účely trestného konania, z ktorého vyplynulo, že umiestnenie žalovanej v psychiatrickej nemocnici je žiadúce, pretože jej prípadný pobyt na slobode je pre okolie nebezpečný, avšak aktuálne sú žalovanej súdom uložené v trestnom konaní dostatočné obmedzenia a vydanie neodkladného opatrenia v civilnom konaní by bolo nadbytočné. Súd preto návrh žalobcu ako nedôvodný zamietol.

17. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanej sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva, pretože síce je stranou v konaní úspešnou, avšak doteraz z jej strany nebol v konaní urobený žiadny úkon a žiadne trovy na jej strane vzniknúť nemohli.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd (§ 362 ods. 1, 2 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.